

Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace

SMĚRNICE č. 28

Směrnice o ochraně oznamovatelů (whistleblowingu)

Č.j.: GyTř/1173/2023	Spisový znak: 1.1.3	Skartační znak: A10
Vypracovala:	Mgr. Romana Cieslarová, Ph.D.	
Pedagogická rada projednala dne:	26. 6. 2023	
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	1. 8. 2023	
Směrnice nabývá účinnosti ode dne:	1. 8. 2023	

Obecná ustanovení

V souladu se Směrnicí EU č.2019/1937 ze dne 23. 10. 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (dále jen Směrnice EU), s platností ode dne 17. 12. 2021, a v souladu se zákonem č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů zavádí škola jako povinný subjekt v souladu s článkem č. 8 Směrnice EU způsoby a pravidla pro oznamování protiprávního jednání.

1. Působnost a zásady směrnice

- Tato směrnice upravuje pravidla ochrany oznamovatelů protiprávního jednání. Vytváří vnitřní oznamovací systém jako bezpečný postup pro přijímání a šetření oznámení.
- Tato směrnice je vydána písemně, vzniká na dobu neurčitou, je závazná pro všechny zaměstnance organizace, ti s ní byli seznámeni prokazatelným způsobem. Směrnice je trvale přístupná všem zaměstnancům způsobem na pracovišti obvyklým, jiným osobám v době provozu školy na podatelně školy a také způsobem umožňující dálkový přístup.
- Jejím smyslem je nastavit a zdokumentovat postupy pro přijímání, správu a šetření oznámení, včetně postupů pro ochranu osobních údajů oznamovatelů, zavést bezpečné nástroje pro přijímání oznámení, zvýšit povědomí zaměstnanců a dalších osob o možnosti zabránit protiprávnímu jednání.

2. Základní ustanovení

- Směrnice upravuje základní pravidla pro postup při podezření ze spáchání protiprávního jednání odehrávajícího se na pracovišti zaměstnance organizace.
- V souladu s platnou právní úpravou zákona o ochraně oznamovatelů si Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace jakožto povinný subjekt dle zákona vyhradil právo odmítnout oznámení od oznamovatele, který pro povinný subjekt vykonává:
 - samostatně výdělečnou činnost,
 - výkon práv spojených s účastí v právnické osobě,
 - výkon funkce člena orgánu právnické osoby,
 - plnění úkolů v rámci činnosti právnické osoby, v jejím zájmu, jejím jménem nebo na její účet,
 - správu svěřenského fondu,
 - výkon práv a povinností vyplývajících ze smlouvy, jejímž předmětem je poskytování dodávek, služeb, stavebních prací nebo jiného obdobného plnění.
- Totožnost oznamovatele je chráněným údajem, nelze jej sdělit bez výslovného souhlasu oznamovatele třetím osobám, s výjimkou dožadání ze strany orgánů činných v trestním řízení či dalších výjimek stanovených zákonem.

- d) Oznamovatelé jsou zákonem chráněni před odvetným opatřením.
- e) Odvetným opatřením se rozumí jednání, které bylo vyvoláno oznámením a které oznamovateli může způsobit újmu.
- f) Odvetným opatřením je zejména:
- rozvázání pracovního poměru nebo neprodloužení pracovního poměru na dobu určitou,
 - zrušení právního vztahu založeného dohodou o provedení práce nebo dohodou o pracovní činnosti,
 - odvolání z místa vedoucího zaměstnance,
 - uložení kárného opatření nebo kázeňského trestu,
 - snížení mzdy, platu nebo odměny nebo nepřiznání osobního příplatku,
 - přeložení nebo převedení na jinou práci,
 - negativní pracovní posudek,
 - neumožnění odborného rozvoje,
 - změna pracovní doby,
 - neopodstatněné vyžadování lékařského posudku nebo pracovnělékařské prohlídky,
 - výpověď nebo odstoupení od smlouvy,
 - zásah do práva na ochranu osobnosti.
- g) Odvetnému opatření nesmí být vystaven oznamovatel ani
- osoba, která poskytla pomoc při zjišťování informací, které jsou obsahem oznámení, podání oznámení nebo posouzení jeho důvodnosti,
 - osoba, která je ve vztahu k oznamovateli osobou spřízněnou nebo blízkou.
- h) Oznamovatel má právo být informován o průběhu vyšetřování podaného oznámení, pokud toto nenaruší samotné vyšetřování nebo nepoškodí práva dalších osob. Oznamovatel nemá právo na poskytnutí kopie materiálů týkajících se vyšetřování.
- i) Protiprávnost jednání definuje zákon taxativním výčtem takových jednání, která dle zákona zakládají způsobilost podat oznámení. Oznámení musí obsahovat informace o jednání, které:
- má znaky trestného činu,
 - má znaky přestupku, za který je stanovena sazba pokuty jejíž horní hranice je alespoň 100.000 Kč,
 - porušuje zákon, nebo
 - porušuje jiný právní předpis nebo předpis Evropské unie v oblasti:
 - finančních služeb, povinného auditu a jiných ověřovacích služeb, finančních produktů a finančních trhů,
 - daně z příjmů právnických osob,
 - předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,
 - ochrany spotřebitele,
 - souladu s požadavky na výrobky včetně jejich bezpečnosti,
 - bezpečnosti dopravy, přepravy a provozu na pozemních komunikacích,
 - ochrany životního prostředí,
 - bezpečnosti potravin a krmiv a ochrany zvířat a jejich zdraví,
 - radiační ochrany a jaderné bezpečnosti,
 - hospodářské soutěže, veřejných dražeb a zadávání veřejných zakázek,
 - ochrany vnitřního pořádku a bezpečnosti, života a zdraví,
 - ochrany osobních údajů, soukromí a bezpečnosti sítí elektronických komunikací a informačních systémů,
 - ochrany finančních zájmů EU podle článku 325 Smlouvy o fungování EU, nebo

- fungování vnitřního trhu podle čl. 26 odst. 2 Smlouvy o fungování EU včetně ochrany hospodářské soutěže a státní podpory podle práva Evropské unie.
- j) Příslušnou osobou v organizaci je zletilá, plně svéprávná a bezúhonná osoba zodpovědná za přijímání a posuzování oznámení. Totožnost příslušné osoby, její e-mailová adresa a telefonní číslo jsou zveřejněny způsobem umožňujícím dálkový přístup – na webových stránkách školy. Spolu s tím jsou na webových stránkách organizace zveřejněny také informace o implementaci problematiky ochrany oznamovatelů.
- k) Příslušné osoby jsou při své činnosti oprávněny požadovat součinnost všech zaměstnanců. Zaměstnanci jsou povinni tuto součinnost poskytnout.
- l) Smyslem směrnice je mimo jiné zajistit informační bezpečnost, zajištění anonymního dialogu s oznamovatelem a jeho ochrana.

3. Způsob podání oznámení

- a) Oznamovatel má možnost podat oznámení prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému (VOS), externího oznamovacího systému (EOS), uveřejněním nebo prostřednictvím orgánů činných v trestním řízení.
- b) Externí oznamovací systém je zřizován Ministerstvem spravedlnosti, kdy tento bude přijímat oznámení, poskytovat metodickou podporu, poskytovat poradenskou a odbornou pomoc ve věcech ochrany oznamovatelů a plnit další povinnosti stanovené zákonem.
- c) Prvotní volba, jestli pro podání oznámení využít vnitřní oznamovací systém, externí oznamovací systém nebo učinit oznámení prostřednictvím orgánů činných v trestním řízení je na oznamovateli. Institut uveřejnění je doporučováno využít pouze v krajních případech, jako např. když:
- v zákonné lhůtě nebylo přijato vhodné opatření (neposouzení důvodnosti oznámení ze strany příslušné osoby, povinný subjekt nepřijal nápravné opatření atd.),
 - má oznamovatel oprávněný důvod domnívat se, že protiprávní jednání uvedené v oznámení může vést k bezprostřednímu nebo zjevnému ohrožení vnitřního pořádku nebo bezpečnosti, života nebo zdraví, životního prostředí nebo jiného veřejného zájmu nebo ke vzniku nenapravitelné újmy,
 - má oznamovatel oprávněný důvod domnívat se, že v případě podání oznámení prostřednictvím EOS existuje zvýšené riziko, že bude on nebo osoba jemu blízká, vystavena odvetným opatřením nebo že je ohrožen postup podání oznámení prostřednictvím EOS.
- d) Je doporučováno podat oznámení prostřednictvím VOS, neboť celý proces vyšetření podaného oznámení bude zajišťován interně ze strany zaměstnávající organizace, jakožto povinného subjektu.
- e) Informace o možnosti podání škola uveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup.

4. Oznámení prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému je možné podat

- a) písemně – v listinné podobě je možno oznámení předat osobně,
- b) písemně prostřednictvím poštovních služeb doporučeným dopisem nebo dopisem s doručenkou zaslaným na adresu Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace, Komenského 713, Staré Město, 739 61 Třinec, přičemž takto podané oznámení musí být v zalepené obálce, která musí být čitelně označena nápisem „WHISTLEBLOWING – NEOTVÍRAT“,
- c) písemně elektronicky zasláním na zvlášť pro tyto účely zřízenou e-mailovou adresu, k níž má přístup pouze příslušná osoba whistleblowing@gymtri.cz,

- d) ústně osobně, pokud o to oznamovatel požádá a s příslušnou osobou si domluví místo a termín, jméno a příjmení příslušné osoby je uvedeno na webových stránkách organizace,
- e) ústně telefonicky, na telefonní číslo +420 734 127 500 vyhrazené jen pro tyto účely, přičemž provozní doba telefonní linky je stanovena na pondělí – čtvrtek 8–12 h.

5. Evidence oznámení

- a) Příslušné osoby vedou evidenci oznámení. Podaná oznámení a související dokumenty evidují ve spisové službě v souladu s vnitřními předpisy, dbají ochrany všech dokumentů.
- b) Přijaté oznámení se evidují v následujícím rozsahu:
 - datum přijetí oznámení,
 - jméno, příjmení, datum narození a kontaktní údaje oznamovatele, nebo jiné údaje, z nichž je možné dovést totožnost oznamovatele, jsou-li tyto známy,
 - shrnutí podstaty a obsahové stránky oznámení, včetně identifikace osob, vůči kterým je oznámení směřováno, je-li jejich totožnost známa,
 - datum ukončení posouzení důvodnosti oznámení příslušnou osobou a jeho výsledek.
- c) Při podání oznámení ústní formou má příslušná osoba povinnost pořídit zvukovou nahrávku nebo přepis ústního oznámení, ale pouze tehdy, pokud s tím oznamovatel vysloví souhlas. Pokud je to možné, pro získání údajů využije formulář uvedený v příloze č. 4 této směrnice.
- d) Oznámení podaná dle zákona budou uchovávána po dobu 5 let od přijetí oznámení.

6. Příslušná osoba má povinnost zejména

- a) přijmout oznámení od oznamovatele prostřednictvím VOS, zaevidovat takovéto podání, prošetřit okolnosti a skutečnosti související s podáním, navrhnout případné opatření k nápravě, pokud se prokáže, že oznámení bylo podáno důvodně;
- b) nenechat se ovlivňovat v rámci své činnosti jakoukoliv další osobou a jednat v zájmu maximální možné míry ochrany oznamovatele, zejména zachovávat mlčenlivost o skutečnostech souvisejících s podaným oznámením. Příslušná osoba je povinna zachovávat mlčenlivost dle předchozí věty i po ukončení vyšetřování podaného oznámení;
- c) vést centrální evidenci podaných oznámení, a to způsobem, kterým nebude ohrožena ochrana oznamovatele ani porušeny vnitřní předpisy;
- d) činit veškeré nezbytné administrativní kroky po přijetí podaného oznámení (např. zajistit, aby oznámení obsahovala zákonem stanovené údaje, sepsat záznam o ústním podání oznámení nebo pořídit přepis nahrávky obsahující oznámení);
- e) vyrozumět oznamovatele o přijetí oznámení do 7 dnů od jeho přijetí;
- f) osobní oznámení musí příslušná osoba přijmout v přiměřené lhůtě, ne delší 30 dnů;
- g) informovat oznamovatele o výsledku šetření podaného oznámení, navrhovaných opatřeních, pokud se prokázalo, že oznámení bylo důvodné, a to do 30 dnů od podání oznámení (nejpozději do 90 dnů ve skutkově nebo právně složitých případech). Povinnost informovat oznamovatele dle předchozí věty se vztahuje i na situaci, kdy příslušná osoba vyhodnotí oznámení jako nedůvodné;
- h) archivovat oznámení po dobu pěti let.

7. Ochrana informací a totožnosti oznamovatele

- a) Organizace technickými a organizačními prostředky zajistí, aby se s podanými oznámeními mohla seznamovat pouze příslušná osoba. Ta nesmí poskytnout žádné třetí osobě informace, které by mohly zmařit nebo ohrozit účel oznámení.

- b) Pokud má příslušná osoba povinnost informaci o totožnosti oznamovatele poskytnout orgánům veřejné moci, souhlas oznamovatele se nevyžaduje, ten ale o tom musí být předem informován.
- c) Zpracování osobních údajů je prováděno v souladu s platnou právní úpravou, zejména se zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, v platném znění a pravidel GDPR. Osobní údaje nepodstatné pro zpracování konkrétního oznámení nebudou evidovány a bez odkladu vymazány. Pokud to bude možné, tyto údaje budou anonymizovány.

8. Nepravdivá oznámení

Podání vědomě nepravdivého oznámení je přestupkem, který může být sankcionován pokutou do 50 000 Kč.

9. Závěrečná ustanovení

- a) Směrnice nabývá platnosti dnem 26. 6. 2023.
- b) Směrnice nabývá účinnosti dnem 1. 8. 2023.

Třinec dne 26. června 2023

Mgr. Romana Cieslarová, Ph.D.
ředitel školy

Přílohy:

- Příloha č. 1: Určení příslušné osoby podle § 10 zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů, o právech a povinnostech, které pro ni vyplývají z tohoto zákona
- Příloha č. 2: Poučení příslušné osoby podle § 10 zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů, o právech a povinnostech, které pro ni vyplývají z tohoto zákona
- Příloha č. 3: Informace pro oznamovatele protiprávního jednání podle zákona č. 171/2023 Sb.; prohlášení o implementaci Směrnice EU o whistleblowingu
- Příloha č. 4: Formulář pro oznamování protiprávního jednání

Příloha č. 1

Určení příslušné osoby podle § 10 zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů, o právech a povinnostech, které pro ni vyplývají z tohoto zákona

Ředitel školy jako povinného subjektu ve smyslu uvedeného zákona o ochraně oznamovatelů určuje jako příslušnou osobu pana/paní

a potvrzuje, že na základě zkontrolovaných údajů jde o osobu splňující podmínky pro výkon této činnosti – bezúhonnost, zletilost, plná svéprávnost.

Třinec datum

jméno, příjmení, titul
příslušná osoba
podpis

jméno, příjmení, titul
ředitel školy
podpis

Příloha
Výpis z Rejstříku trestů příslušné osoby

Příloha č. 2

Poučení příslušné osoby podle § 10 zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů, o právech a povinnostech, které pro ni vyplývají z tohoto zákona

Příslušná osoba tímto potvrzuje, že byla poučena o právech a povinnostech, spojených s výkonem její činnosti, které pro ni vyplývají z uvedeného zákona, s jeho činností a postupem po podání oznámení.

Zavazuje se zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděla při výkonu své činnosti podle tohoto zákona, a to i po ukončení výkonu této činnosti, zavazuje se při výkonu činnosti postupovat nestranně. Nebude poskytovat informace, které by mohly zmařit nebo ohrozit účel podávání oznámení.

Třinec datum

jméno, příjmení, titul
příslušná osoba
podpis

jméno, příjmení, titul
ředitel školy
podpis

Příloha č. 3

**Informace pro oznamovatele protiprávního jednání podle zákona č. 171/2023 Sb.
Prohlášení o implementaci Směrnice EU o whistleblowingu**

V souladu se Směrnicí EU č. 2019/1937 ze dne 23. 10. 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (dále jen Směrnice EU), s platností ode dne 17. 12. 2021, a v souladu se zákonem č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů, zavádí Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace jako povinný subjekt v souladu s článkem 8 Směrnice EU následující způsoby a pravidla pro oznamování protiprávního jednání.

- 1) Škola jako povinný subjekt má zpracovanou vnitřní směrnici pro tuto problematiku, kterou zveřejňuje na svých webových stránkách. Směrnice zavádí vnitřní oznamovací systém jako souhrn postupů při přijímání oznámení, jejich evidenci a zpracování, ochraně totožnosti oznamovatele a ochraně informací uvedených v oznámení.
- 2) Oznamovatel má možnost podat oznámení prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému Gymnázia, Třinec, příspěvkové organizace, externího oznamovacího systému, zřizovaného Ministerstvem spravedlnosti, uveřejněním nebo prostřednictvím orgánů činných v trestním řízení.
- 3) V souladu s platnou právní úpravou zákona o ochraně oznamovatelů si Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace jakožto povinný subjekt dle zákona vyhradil právo odmítnout oznámení od oznamovatele, který pro povinný subjekt vykonává:
 - a) samostatně výdělečnou činnost,
 - b) výkon práv spojených s účastí v právnické osobě,
 - c) výkon funkce člena orgánu právnické osoby,
 - d) plnění úkolů v rámci činnosti právnické osoby, v jejím zájmu, jejím jménem nebo na její účet,
 - e) správu svěřenského fondu,
 - f) výkon práv a povinností vyplývajících ze smlouvy, jejímž předmětem je poskytování dodávek, služeb, stavebních prací nebo jiného obdobného plnění.
- 4) Oznámení prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému je možné podat
 - a) písemně – v listinné podobě předat osobně,
 - b) písemně prostřednictvím poštovních služeb doporučeným dopisem nebo dopisem s doručenkou zaslaným na adresu Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace, Komenského 713, Staré Město, 739 61 Třinec, přičemž takto podané oznámení musí být v zalepené obálce, která musí být čitelně označena nápisem „WHISTLEBLOWING – NEOTVÍRAT“,
 - c) písemně elektronicky zasláním na zvlášť pro tyto účely zřízenou e-mailovou adresu, k níž má přístup pouze příslušná osoba whistleblowing@gymtri.cz,
 - d) ústně osobně, pokud o to oznamovatel požádá a s příslušnou osobou si domluví místo a termín,
 - e) ústně telefonicky, na telefon č. +420 734 127 500 vyhrazený jen pro tyto účely, přičemž provozní doba telefonní linky je stanovena na pondělí – čtvrtek 8–12 h.
- 5) V organizaci Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace jsou s ohledem na zastupitelnost stanoveny dvě příslušné osoby, které přijímají oznámení v následujícím pořadí:
 1. Ing. Šárka Dudová
 2. Ing. Marie Hlávková
- 6) Oznamovatel bude poučen o právech a povinnostech, které pro něj vyplývají ze zákona, o poučení bude vyhotoven záznam. Oznamovatel by měl jednat ve veřejném zájmu a v dobré

víře, že jím podávané oznámení se opírá o věrohodná fakta a skutečnosti. Pokud oznamovatel podá vědomě nepravdivé oznámení, dopustí se přestupku, za který lze uložit pokutu do 50 000 Kč.

- 7) Dobrá víra představuje přesvědčení zaměstnance, že v případě oznámení podezření z páchaní protiprávního jednání na pracovišti, takto činí v dobrém úmyslu, bez jakýchkoliv vedlejších pohnutek, bez ohledu na vlastní osobní prospěch, a to za účelem vyřešení a zamezení takovému jednání.
- 8) O ústním oznámení se pořídí jeho zvuková nahrávka nebo záznam, pokud s tím oznamovatel souhlasí.
- 9) S podanými oznámeními se může seznamovat pouze dále uvedená příslušná osoba, která nesmí poskytnout informace, které by mohly zmařit nebo ohrozit účel podávání oznámení. Příslušná osoba posoudí důvodnost podaného oznámení a vyrozumí oznamovatele o přijetí oznámení podle § 12 odst. 2 a o výsledcích posouzení důvodnosti oznámení podle § 12 odst. 3 a o přijetí vhodných opatření k nápravě nebo předejití protiprávního stavu v návaznosti na podané oznámení. Není-li oznámení vyhodnoceno jako důvodné, příslušná osoba bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele o tom, že na základě skutečností uvedených v oznámení a všech okolností, které jí jsou známy, neshledala podezření ze spáchání protiprávního jednání, nebo shledala, že oznámení se zakládá na nepravdivých informacích, a poučí oznamovatele o právu podat oznámení u orgánu veřejné moci. Je-li oznámení vyhodnoceno jako důvodné, příslušná osoba škole navrhne opatření k nápravě protiprávního stavu. O přijatém opatření povinný subjekt neprodleně vyrozumí příslušnou osobu, která o něm bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele.
- 10) Totožnost oznamovatele je chráněným údajem, příslušná osoba je vázána mlčenlivostí. Oznamovateli podle zákona č. 171/2023 Sb. náleží ochrana před odvetnými opatřeními. Ministerstvo spravedlnosti na svých internetových stránkách uvede informace, jak může oznamovatel postupovat v případě odvetných opatření.
- 11) Pro oznámení lze využít formulář, který je přílohou č. 4 Směrnice o ochraně oznamovatelů.

Příloha č. 4

ev. číslo:

Formulář pro oznamování protiprávního jednání

Oznamovatel (jméno, příjmení, datum narození, adresa)

E-mail

Telefon

Povinný subjekt (na koho oznámení směřuje)

Vztah k povinnému subjektu (např. zaměstnanec)

Text oznámení:

Datum oznámení:

Kontaktní údaje příslušné osoby pro příjem a zpracování oznámení:

Jméno a příjmení příslušné osoby (osoby kontaktujte ve stanoveném pořadí)	1. Ing. Šárka Dudová 2. Ing. Marie Hlávková
Adresa pro zasílání písemných oznámení	Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace, Komenského 713, Staré Město, 739 61 Třinec
E-mail	whistleblowing@gymtri.cz

Listinná podání označte na obálce: „Whistleblowing – neotvírat“